

Sadarbība Latvijas laukos

Dažas pārdomas par tās virzību

Andris Miglavs, LVAEI

Ozolniekos, 2004.gada 12. novembrī

Latvijas Valsts
agrārās ekonomikas institūts
Latvian State Institute of Agrarian Economics

Kā attīstīsies sadarbība Latvijas laukos?

Šodien:

- Sadarbība
 - ⇒ tās priekšnoteikumi
 - ⇒ formas
 - ⇒ mīti
- Kooperatīvā sabiedrība kā sadarbības forma
 - ⇒ raksturiezīmes
 - ⇒ sekmības atslēgas
 - ⇒ ierobežojumi
- Priekšnoteikumi attīstībai nākotnē
 - ⇒ iekšēji mentālie
 - ⇒ finansiālie
 - ⇒ tiesiskie

Sadarbība - priekšnoteikumi

- **Sadarbība –**
 - ⇒ no vārda ‘sadarboties’
 - strādāt, darboties kopā
- **Sadarbībai nepieciešami**
 - ⇒ subjekti (cilvēki, viņu pārstāvēti uzņēmumi)
 - ⇒ mērķis
 - sadzīve
 - saimnieciskā darbība (business)
 - ⇒ sadarbības organizācija (kam gan ne vienmēr ir jābūt atsevišķai saimnieciskai vienībai)

Sadarbība – formas

- Neformāla sadarbība
- Līgumattiecības
- Organizācija –
 - ⇒ informācija
 - ⇒ koordinācija
 - ⇒ uzņēmums
- Kooperatīva sabiedrība?
 - ⇒ pakalpojumu (un ražošanas)
 - ⇒ darba

Sadarbība – mīti

- sadarbība ir bezpeļņas
 - ⇒ sadarbības mērķis nav gūt peļņu
 - neražošanā varbūt jā, bet
 - saimnieciskas darbības sadarbībā – tomēr jā, vienīgi – kam tā piederēs – kapitāla turētājam vai darbības īpašniekam
 - ⇒ tomēr peļņa ir izaugsmes finansēšanas avots
- sadarbība dod papildpeļņu
 - ⇒ peļņas avots-sekmīga saimnieciskā darbība, par kuras veicinājumu var kļūt sadarbības radīta stabilitāte
 - laba biznesa ideja; vadība; tehnoloģijas – ražošanā, pārdošanā, pārvaldībā
- iekļaušanās sadarbībā atrisina problēmas
 - ⇒ jā, bet iekļaušanās ar atbilstošiem ieguldījumiem – darbību, prātu, kapitālu.

Kooperatīvs: raksturiezīmes un atslēgas

- organizācija, kurai ir
 - ⇒ mērķis
 - harmonisks mērķu koks
 - ⇒ dalībnieki
 - aktīvi ieinteresētie
 - ⇒ ideja mērķa sasniegšanai
 - kas ir labāka kā kapitāla organizācijām
 - ⇒ līdzekļi mērķa sasniegšanai
 - resursi un tehnoloģijas
 - ⇒ lēmumu pieņemšanas mehānisms
 - stratēģiskie un ikdienas vadības lēmumi
 - ⇒ ienākumu sadales mehānisms
 - tiek atalgoti visi darbībā iesaistītie faktori (t. sk. darbība)
 - tāpēc līdzdalības, pārvaldības un sadales tiesību sasaiste

Kooperatīvs – ierobežojumi

- visi iepriekš nosauktie nepareizi atrisinātie
 - ⇒ mērķis
 - mērķu nav vai pretrunīgi
 - ⇒ dalībnieki
 - patērētāji, bet ne veidotāji
 - ⇒ ideja mērķa sasniegšanai
 - nav zināšanu par mūsdienīgiem biznesa risinājumiem
 - ⇒ līdzekļi mērķa sasniegšanai
 - nav pietiekamu investīciju resursus un tehnoloģijās
 - ⇒ lēmumu pieņemšanas mehānisms
 - stratēģiskos lēmumus nevar pieņemt, jo
 - nav vienotu mērķu
 - dalībnieki neapzinās biznesa realitātes vai ir dažāda izpratne
 - ikdienas vadības lēmumi
 - vadītājs nav atzīts par vadītāju – atslēgas cilvēku - neprofesionālisms
 - ⇒ ienākumu sadales mehānisms
 - nav atrisināta pretruna starp īpašumu, pārvaldību un ienākuma sadali

Kooperatīvi - priekšnoteikumi attīstībai nākotnē

- iekšēji mentālie
 - ⇒ apzināties
 - resursu vajadzību
 - vadības vajadzību
 - sadarbības vajadzību
 - ⇒ formulēt kopējo platformu un apvienoties uz tās
- finansiālie
 - ⇒ spēt piesaistīt finanšu resursus
 - savus
 - aizņemtus
- tiesiskie
 - ⇒ pretruna starp izpratni par kooperatīvu kā
 - sabiedrisko organizāciju un biznesa organizāciju
 - viens biedrs- viena balss, atvērtība, ...

Un nobeigumā

- Sadarbība attīstās un attīstīsies
- bet
 - ⇒ pārmaiņas kooperācijas likumā ir vajadzīgas
- citādi
 - ⇒ sadarbība kā tās pārvērstās formas

Pateicos par atvēlēto uzmanību

□ Andris Miglavs

⇒ Latvijas Valsts Agrārās ekonomikas institūts

⇒ Struktoru iela 14, Rīga, LV-1039;

⇒ Tel. 7552909

⇒ e-pasts: andris@lvaei.lv

⇒ tīmeklis: www.agropols.lv